

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

5 – 8 жовтня 2016 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

м.Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО–НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

МАТЕРІАЛИ
ІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

5 – 8 жовтня 2016 р.

м.Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІV міжнародної науково-практичної конференції 5 – 8 жовтня 2016 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2016. – 318 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – к.е.н., доцент, директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ
Редакційна колегія:

Савенко І.І. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., доц., Купріна Н.М. – к.е.н., доц., Агеева І.М. – к.е.н., доц., Рогатіна Л.П. – к.с.н., доц.

Тези доповідей додаються за оригіналами
рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за
зміст та сутність наданих матеріалів

ЗМІСТ

<p>1. АГРОПРОДОВОЛЬЧА СФЕРА ЯК ОБ'ЄКТ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ Самофатова В.А.</p> <p>2. ПРОБЛЕМИ РИНКУ НАСІННЯ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО Слесар Т.М.</p> <p>3. ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Фомічова К.Б.</p> <p>4. АНАЛІЗ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ Дідух С.М., Федорова Т.С.</p> <p>5. СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕРЧАНДАЙЗИНГУ В ТОРГІВЕЛЬНИХ МЕРЕЖАХ Лозовська Г.М.</p> <p>6. МЕХАНІЗМ ВЗАЄМОДІЇ МАРКЕТИНГОВИХ ТА ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ Савенко І.І., Пасчина Г.П., Баратинська О.С.</p> <p>7. ЧИННИКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОБЛЕМИ Ткачук Т.І, Павленко Г.М.</p> <p>8. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ Салюк-Кравченко О.О.</p> <p>9. СМЫСЛЫ ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ САМООРГАНИЗУЮЩИХСЯ ГРУПП ЖИТЕЛЕЙ ГОРОДА Великий П.П., Бочарова Е.В.</p>	<p>10</p> <p>16</p> <p>20</p> <p>25</p> <p>31</p> <p>34</p> <p>38</p> <p>42</p> <p>51</p>	<p>10. РИСКИ ТАНСФОРМАЦИИ СОЦИО-КЛЬТУРНОЙ СФЕРЫ РОССИЙСКОГО СЕЛА: ОПЫТ РЕГИОНАЛЬНОГО ИССЛЕДОВАНИЯ Салахутдинова Р.Р., Вологжина Е.Р.</p> <p>11. СОВРЕМЕННЫЕ РИСКИ РЕСТРУКТУРИЗАЦИИ АГРОПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ СФЕРЫ: ОТ ГЛОБАЛЬНОГО К ЛОКАЛЬНОМУ Нечипоренко О. В.</p> <p>12. ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АПК Гамма Т.М.</p> <p>13. ПРОДОВОЛЬСТВЕННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ УКРАИНЫ, МИНИМИЗАЦИЯ УГРОЗ Руммо В.В.</p> <p>14. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ І ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ Басюркіна Н.Й.</p> <p>15. ДІАГНОСТИКА ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ Дідух С.М., Мініна В.О.</p> <p>16. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ Крупіна С.В.</p> <p>17. ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТУВАННЯ В ХАРЧОВУ ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ Тарасова О. В.</p> <p>18. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА Бровкіна Ю.О.</p> <p>19. АНАЛІЗ СТАНУ ТА ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ Ощепков О.П., Магденко С.О.</p>	<p>59</p> <p>66</p> <p>72</p> <p>75</p> <p>85</p> <p>92</p> <p>102</p> <p>110</p> <p>116</p> <p>119</p>
---	---	--	---

од. (3,9%) та ін. [5]. Щоб побудувати в Україні експортоорієнтований, високоефективний, інноваційний агропродовольчий сектор необхідно використовувати всі можливі механізми залучення додаткових інвестицій. Для покращення тенденцій інвестиційної привабливості аграрного бізнесу в країні, необхідні реформи, що забезпечать зростання ВВП. Це неможливо без:

- детінізації економіки;
- формування експортоорієнтованих ринкових інститутів, необхідних для переробленої сировини і готової продукції;
- спрощення системи оподаткування та адміністрування;
- формування стабільної системи страхування інвестиційного бізнесу в аграрній сфері.

Отже, інвестиції відіграють центральну роль в економічному розвитку країни і визначають загальне зростання економіки. Аграрний сектор завжди залишався та залишається однією із найважливіших галузей економіки України, однак недостатність фінансування аграрних підприємств стримує розвиток аграрної сфери. Тому питання залучення фінансових ресурсів і створення дієвої інвестиційної системи в аграрне виробництво залишається пріоритетним завданням економіки держави.

Література

1. BDO International Business Compass. BDO IBC Overall ranking. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.bdo-ibc.com/index/global-comparison/overall-index>
2. EBA European Business Association. Індекс інвестиційної привабливості. – [Електронний ресурс] –

Режим доступу: <http://eba.com.ua/uk/press-and-media/press-room/indices/investment-attractiveness-index>

3. Українська аграрна конфедерація. Про інвестиційну привабливість держави. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://agroconf.org/content/kutoviy-pro-investiciynu-privablivist-derzhavi>

4. Аграрне інформаційне агентство Agravery. Швейцарія та ІФС для поліпшення інвестиційного клімату України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://agravery.com/uk/posts/show/ukraina-vid-ifc-ta-svejcarii-otrimae-35-mln-dolariv-na-polipsenna-investicijnogo-klimatu>

5. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Моніторинг стану АПК. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://minagro.gov.ua/monitoring?tid_hierachy=1210

АНАЛІЗ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ

Дідух С.М., к.е.н., доцент

Федорова Т.С., студент ф-ту ЕБіК

Одеська національна академія харчових технологій

На території України виявлено значні запаси різноманітних мінеральних вод (понад 500 джерел), що свідчить про високий потенціал та інвестиційну привабливість даного виду діяльності.

У нестабільних ринкових умовах для підприємств ключовим фактором конкурентоспроможності є можливість своєчасно погашати зобов'язання та здійснювати інвестиції за допомогою власних фінансових ресурсів. Саме тому актуальною задачею є забезпечення платоспроможності та ліквідності суб'єктів господарювання. Чим вищою є

ліквідність активів і, як наслідок, платоспроможність підприємства, тим більшою є ступінь незалежності від несподіваних змін ринкової кон'юнктури і тим менший ризик банкрутства. Метою даної роботи є аналіз платоспроможності підприємств з виробництва мінеральної води в умовах негативного впливу факторів зовнішнього середовища.

Обсяги виробництва мінеральної води в Україні є стабільними, щорічний приріст виробництва складає 0,2-0,3%. У 2014 р. було вироблено 125,6 млн дал. мінеральних вод, у 2015 р. – 125,8 млн дал. За прогнозами експертів у 2016 та 2017 р. очікується незначне зростання виробництва: 2016 р. – 126,2 млн дал., 2017 р. – 126,6 млн дал. [1].

Найбільшими виробниками мінеральної води в Україні є IDS Group Ukraine (ТМ «Моршинська», ТМ «Аляска», ТМ «Миргородська», ТМ «Боржоми», ТМ «Трускавецька»), «Оболонь» (ТМ «Прозора», ТМ «Оболонська») та «Росинка» (ТМ «Софія Київська»).

Важливим фактором розвитку ринку мінеральних вод є зростання популярності здорового способу життя. Тому дана галузь має високий потенціал, який може бути реалізований при зростанні рівня життя населення.

Аналіз платоспроможності дає змогу кредиторам, партнерами та інвесторам зрозуміти наскільки надійне підприємство з точки зору можливості покриття боргів. Підприємство є платоспроможним при умові наявності вільних грошових ресурсів, яких достатньо для погашення зобов'язань. Для оцінки платоспроможності підприємства використовують відносні показники, що відрізняються набором ліквідних активів, які

розглядають у якості покриття поточних зобов'язань. У даній роботі платоспроможність підприємства оцінена нами за допомогою наступних коефіцієнтів: коефіцієнт покриття боргів, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності [2]. У якості об'єктів дослідження обрано компанії, які відносяться до лідерів ринку: IDS Group Ukraine, «Оболонь» та «Росинка» [3-5]. Вихідні дані для розрахунку представлені у табл.1-2.

Таблиця 1 – Структура активів підприємств з виробництва мінеральної води

Підприємства	2014 рік					2015 рік				
	Необоротні активи		Оборотні активи		Баланс	Необоротні активи		Оборотні активи		Баланс
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн
IDS Group Ukraine	471459	61,80	291474	38,20	762933	416210	49,42	426038	50,58	842248
Оболонь	4812504	78,17	1344233	21,83	6156737	4550195	76,89	1367535	23,11	5917730
Росинка	130769	63,59	74886	36,41	205655	696038	85,90	114297	14,10	810335

Із таблиці видно, що більшу частину активів даних підприємств складають необоротні кошти, за виключенням «IDS Group Ukraine» у 2015 р., коли оборотні кошти перевищують необоротні на 1,16%. При цьому відбулося зменшення вартості необоротних активів і збільшення вартості оборотних активів у 2015 році на підприємствах «IDS Group Ukraine» та «Оболонь».

Таблиця 2 – Структура пасивів підприємств з виробництва мінеральної води

Підприємства	Власний капітал		Довгострокові зобов'язання		Поточні зобов'язання		Баланс
	тис грн.	%	тис грн.	%	тис грн.	%	тис грн.
2014 рік							
IDS Group Ukraine	357149	46,81	136651	17,91	269133	35,28	762933
«Оболонь»	2679558	43,52	124223	20,18	2234942	36,30	6156737
«Росинка»	-81675	-	189499	92,14	97831	47,57	205655
2015 рік							
IDS Group Ukraine	387233	45,97	130516	15,49	324614	38,54	842363
«Оболонь»	1966089	33,22	702894	11,88	3248747	54,90	5917730
«Росинка»	-244715	-	288458	35,60	766592	94,60	810335

В структурі активів балансу підприємства «Росинка» спостерігається зменшення вартості оборотних активів і збільшення вартості необоротних активів. Великий розрив у вартості активів спостерігається між підприємствами «IDS Group Ukraine» і «Росинка» та «Оболонь», що зумовлено наявністю алкогольних напоїв у асортименті останнього.

У структурі пасивів «IDS Group Ukraine» спостерігається перевищення власного капіталу над поточними та довгостроковими зобов'язаннями. На підприємстві «Оболонь» спостерігається зворотний випадок, тобто поточні зобов'язання більші за власний капітал. На підприємстві «Росинка» перевищення зобов'язань над власним капіталом є більш значним - у 2015 р. при зростанні загальної вартості пасивів у 3,9 рази (із 205655 тис. грн до 810335 тис. грн) пасив «Росинки» був сформований виключно за рахунок залученого капіталу.

У структурі пасивів «IDS Group Ukraine» спостерігається перевищення власного капіталу над поточними та довгостроковими зобов'язаннями. На підприємстві «Оболонь» спостерігається зворотний випадок, тобто поточні зобов'язання більші за власний капітал. На підприємстві «Росинка» перевищення зобов'язань над власним капіталом є більш значним – у 2015 р. при зростанні загальної вартості пасивів у 3,9 рази (із 205655 тис. грн до 810335 тис. грн) пасив «Росинки» був сформований виключно за рахунок залученого капіталу.

Спостерігається зменшення вартості власного капіталу у 2015 р. в порівнянні з 2014 р. на підприємствах «IDS Group Ukraine» та «Оболонь». При

цьому відбулося збільшення поточних зобов'язань, особливо на «Росинка», де зобов'язання зросли майже у 8 разів. Довгострокові зобов'язання зменшилися на всіх трьох підприємствах. Показники платоспроможності і ліквідності на двох підприємствах («Росинка» і «Оболонь») із трьох є нижчими від норми (табл. 3).

Таблиця 3 – Значення показників платоспроможності та ліквідності підприємств з виробництва мінеральної води

Підприємства	2014			2015		
	К покр	К шв лікв	Кабс лікв	Кпокр	Кшв лікв	Кабс лікв
<i>Норма</i>	<i>> 2</i>	<i>від 0,8 до 1</i>	<i>> 0,2</i>	<i>> 2</i>	<i>від 0,8 до 1</i>	<i>> 0,2</i>
IDS Group Ukraine	1,1	0,9	0,1	1,3	1,0	0,3
«Оболонь»	0,6	0,3	0,1	0,4	0,1	0,0
«Росинка»	0,8	0,5	0,0	0,1	0,1	0,0

У підприємств «Росинка» і «Оболонь» спостерігається тенденція до зниження значень коефіцієнтів платоспроможності та ліквідності, що вказує на необхідність удосконалення існуючої політики щодо використання наявних активів. Протилежна ситуація у «IDS Group Ukraine», де показники платоспроможності та ліквідності покращилися. Це вказує на здатність підприємства своєчасно погашати зобов'язання – підприємство є платоспроможним.

Під час аналізу платоспроможності підприємств було виявлено, що лише одне підприємство («IDS Group Ukraine») є стабільно платоспроможним, виходячи із показників ліквідності активів. Така ситуація є свідченням того, що підприємства «Оболонь» і «Росинка» мають звернути увагу на структуру власного капіталу задля своєчасної адаптації

до можливого негативного впливу факторів зовнішнього середовища .

Причиною такої ситуації є недостатня кількість оборотних коштів для забезпечення короткострокових зобов'язань або занадто великі зобов'язання у порівнянні з можливостями щодо їх покриття. Відповідно, варіантами вирішення можуть бути або збільшення оборотних активів за рахунок додаткових джерел покриття при незмінній сумі зобов'язань, або зниження суми короткострокових зобов'язань. Підприємствам задля підвищення показників платоспроможності також необхідно налагоджувати ритмічність та безперебійність роботи підприємства, покращувати якість продукції та розширювати ринки збуту.

Література

1. Анализ рынка минеральной воды в Украине. Прогноз на 2015-2017 гг. / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://koloro.ua/blog/issledovaniya/analiz-rynka-mineralnoj-vody-v-ukraine-prognoz-na-2015-2017-gg.html>
2. Кірейцев, Г. Г. Фінансовий менеджмент [Текст]: навч. посіб. / Г. Г. Кірейцев. – К.: ЦУЛ, 2002. – 496 с.
3. Дані фінансової звітності IDS Group Ukraine [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.ids.ua/upload/result_ids_2015.pdf
4. Дані фінансової звітності ПАТ «Оболонь» [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.obolon.ua/files/site/Annual_fin_report_2015.pdf
5. Дані фінансової звітності ПАТ "Київський завод безалкогольних напоїв "Росинка" [Електронний ресурс] // http://www.rosinka.ua/richna_informaciya_emitenta_cinnix_paperiv_za_2014_rik

СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕРЧАНДАЙЗИНГУ В ТОРГІВЕЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Лозовська Г.М., к.е.н.

Одеська національна академія харчових технологій

Сучасна економіка вимагає зміни погляду на організацію товароруку продукції, розуміння того, що головним фактором, який визначає успіх підприємства, дистриб'ютора, торгового посередника є його здатність розуміти переваги споживачів і сприяти задоволенню їх запитів. Таку можливість представляє мерчандайзинг – системна маркетингова технологія, що реалізується на рівні роздрібних торговельних підприємств, кінцевою метою якої є посилення мотивації поведінки споживачів, створення на цій основі відповідного ставлення до певного товару та стимулювання продажів певних марок і груп товарів без участі спеціального персоналу.

Однак, станом на сьогоднішній день, коли конкуренція між торговельними мережами тільки посилюється, необхідно знаходити нові інструменти підвищення ефективності мерчандайзингу, відмінні від тих, що звикли використовувати за останні декілька десятиліть. Серед ключових інструментів мерчандайзингу можна виділити [1]:

- дизайн магазину (як зовнішній, так і внутрішній)
- планування магазину (планування руху покупців);
- реклама та інші інструменти на місці продажу;
- колірне блокування;
- комплексні заходи.

Для того, щоб більш оперативно реагувати на зміни рівня продажів автором було запропоновано інструменти підвищення ефективності заходів